

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av före detta takstolar (ex situ), Långlöts kyrkas långhus, Öland

Linderson, Hans

2012

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2012). *Dendrokronologisk analys av före detta takstolar (ex situ), Långlöts kyrkas långhus, Öland.* (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2012:41). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

15 Sept 2012

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2012:41

Hans Linderson

**DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV FÖRE DETTA TAKSTOLAR (EX SITU)
LÅNGLÖTS KYRKAS LÅNGHUS, ÖLAND****Uppdragsgivare:** Magdalena Johansson, Kalmar Läns Museum, box 104, 391 21 Kalmar.**Område:** Öland **Prov nr:** 58231-58234 samt 58025**Antal borrhov:** 3**Dendrokronologiskt objekt:** Lagrat virke i långhuset som bedöms utgöra en äldre takstolsgrupp**Information**

Beteckningen "vinterhalvåret" motsvarar egentligen trädets viloperiod, vilken täcker drygt september till och med april (inte sällan hela maj). Splinten på ek är 17 ± 7 år. "ew" (early wood", vårved bildas i maj-juni)

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr :	Träd slag	Antal år ; radier annat än 2	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets egenålder uppskattning
58025	*	ek	61	Ej sp	1044	E 1054	90-130
58237	L1	Ek	80	Sp 10+ew,W?	1722+ ew	1729 ± 7	90-130
58238	L2	Ek	74	Ej sp	1054	E 1064	90-130
58239	L3	Ek	77	Ej sp	Ej datering	-	100-140

* Provtaget 15 oktober 1986 i "indrummet i tornet" ("fyrkant") och levererad rapport 21 september 1988 till Ragnhild Boström som icke daterat.

Kommentarer och diskussion

Prov L2 och L3 som utgörs av en äldre takstol som tjänat som golv i långhuset och koret och har lagrats på vinden från 1969. Ytterligare ett prov analyserades dendrokronologiskt 1988 och har fått id-nummer 58025. Samtliga saknar ytvedskaraktärer så att endast "efterdateringar" (*terminus post quem*) kan anges. Det sistnämnda provet dateras väl med prov L2. Möjligen kan de vara tagna ur samma virke. Virket är avverkat **efter 1064**. Det är inte rimligt och mycket sällsynt att man på flera stockar hugger bort eller spjälka bort en stor del av kärnveden. Vidare har en uppskattning av trädets egenålder har gjorts. Denna indikera att träden inte har avverkats senare än de första årtiondena på 1100-talet. **Virket bör därför vara avverkat omkring år 1100, 1070 – 1130 och med mycket stor sannolikhet före 1200-talet.**

Ekvirket, prov L1, är avverkat **1723-1736** mest sannolikt är virket avverkat kring mitten av 1720-talet. Samtliga analyserade stammar är sannolikt hämtade från Kalmarläns kustområde.

Om fler prover från det äldre beståndet takstolar undersöks inom ett år, vilket starkt rekommenderas för att få en bättre möjlighet att bedöma fällningsåret, debiteras endast ett rabatterat styckepris.

Hans Linderson

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ´s arkiv och förvaltas av laboratoriet.
Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, 0738-448812 Fax +46-46-2224830 e-mail:
Hans.Linderson@geol.lu.se